МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и молодежной политики Чувашской Республики

Администрация Батыревского муниципального округа

МБОУ «Алманчиковская ООШ» Батыревского муниципального округа

Чувашской Республики

РАССМОТРЕНО	УТВЕРЖДЕНО
на педагогическом совете Протокол № 1	Директор школы
от «31» августа 2023 года	_____ Хадарова Л.В.
	Приказ № 72-ОД
	от «31» августа 2023 года

Рабочая программа внеурочной деятельности

педагога Генераловой Галины Петровны

первой квалификационной категории

Кружок – «Чăваш чĕлхипе экзамена хатĕр-и?»

Ăнлантару çырăвĕ

Çĕнĕ ăру стандарчĕсемпе ĕçлекен хальхи вăхăтри вĕрентекенĕн вĕренкенсен творчествăлла шухăшлавне аталантаракан методика мелĕсемпе меслечĕсене шыраса тупни тата шухăшласа кăларни питĕ кирлĕ.

Чăваш чĕлхипе литератруа урокĕсенче вĕренкенсен креативлă пахалăхĕсене аталантарма вăхăт çитсе пымасть. Çавăн пекех тата класра тĕрлĕ шайри ачасем вĕренеççĕ, вĕсен кашнин пултарулăхĕ тĕрлĕрен. Çавăнпа та вĕренекенсен творчествăлла пултарулăхне уроксенчен ирĕклĕ вăхăтра, кружокра ирттерме тивет.

Тĕллеве çак задачăсем палăртаççĕ:

1) вĕренекенсен литература жанрĕсен теорийĕпе çыхăннă пĕлĕвне тарăнлатасси;
2) тĕрĕс, çыхăнуллă калаçу тата çру чĕлхине аталантарасси;
3) шухăшлав хăнăхăвĕсене аталантарасси;
4) пултарулăх ĕçĕ патне ăнтăлассине çирĕплетесси;
5) илемлĕ вулава аталантарасси;
6) чăваш халăхĕн аталанăвенче тĕре пысăк вырăн йышăннине çирĕплетесси.

Çапла вара, программи пĕтĕмĕшле пĕлӳ программин содержанийĕ çумне хушса пани пулса тăрать, вăл вĕренкенсене хăйсем тĕллĕн тĕрлĕ жанрлă литература хайлавĕсем çырма вĕренме пулăшать тата вулакан хайлавсене чунпа туйма вĕрентет

«Ребёнок по природе – творец и мечтатель», - тесе çырать «Уроки речевого творчества» методика пособийĕн авторĕ Каландарова Н.Н. Çавăнпа та çĕнĕ ăру стандарчĕсемпе ĕçлекен хальхи вăхăтри вĕрентекенĕн вĕренкенсен творчествăлла шухăшлавне аталантаракан методика мелĕсемпе меслечĕсене шыраса тупни тата шухăшласа кăларни питĕ кирлĕ.

Чăваш чĕлхипе литератруа урокĕсенче вĕренкенсен креативлă пахалăхĕсене аталантарма вăхăт çитсе пымасть. Çавăн пекех тата класра тĕрлĕ шайри ачасем вĕренеççĕ, вĕсен кашнин пултарулăхĕ тĕрлĕрен. Çавăнпа та вĕренекенсен творчествăлла пултарулăхне уроксенчен ирĕклĕ вăхăтра, кружокра ирттерме тивет.

Тĕллеве çак задачăсем палăртаççĕ:

1) вĕренекенсен литература жанрĕсен теорийĕпе çыхăннă пĕлĕвне тарăнлатасси;
2) тĕрĕс, çыхăнуллă калаçу тата çру чĕлхине аталантарасси;
3) ачасене çирĕп кăмăл-сипетлĕ, активлă, кртикăлла шухăшлакан, пурнăçри лару-тăрăва татса парасси çине творчествăлла пăхакан çын пулма вĕрентесси;
4) шухăшлав хăнăхăвĕсене аталантарасси;
5) пултарулăх ĕçĕ патне ăнтăлассине çирĕплетесси;
6) илемлĕ вулава аталантарасси;
7) изложенисем, сочиненисем çырма хăнахтарасси;
8) чăваш халăхĕн аталанăвенче тĕре пысăк вырăн йышăннине çирĕплетесси.

Çапла вара, программи пĕтĕмĕшле пĕлӳ программин содержанийĕ çумне хушса пани пулса тăрать, вăл вĕренкенсене хăйсем тĕллĕн тĕрлĕ жанрлă литература хайлавĕсем çырма вĕренме пулăшать тата вулакан хайлавсене чунпа туйма вĕрентет.

Кружок ĕçне хальхи вăхăтри шкул ачисен пысăк проблемисене шута илсе йĕркелеме йышăннă. Çав проблемăсен шутĕнче илемлĕ литература хайлавĕсене вулас килменни, хальхи вăхăтри шкул ачисен ансăр тавракурăмĕ, калаçу культури пĕчĕк пулни, вĕренӳ процесĕн мотивацийĕ пĕчĕк пулни.

„Çамрăк çыравçă“ кружок занятийĕсем çак **вĕренӳ принципĕсем çинче** никĕсленеççĕ:

· кашни ачапа уйрăм ĕçлени
· вĕренекенсем кружока хăйсен ирĕкĕпе хутшăнни
· вĕрентекенпе вĕренекенсем пĕр-пĕрне шанни
· литература пултарулăхне вĕрентнине пурнăçпа тата йĕри-тавралăхпа çыхăнтарни.
· ырă тĕслĕхсем çине таянасси.

Кружок ĕçĕн содержаний.

Кружок: планпа палăртнă тăрăх: 34сехет шучĕпе иртет. Унăн ĕç-хĕлне 5 пая уйăрма пулать. Кашни пая ĕç уйрăмлăхĕсене кура пайланă.

1 пай. Кружок ĕçĕ-хĕлĕ

Кружок ĕçĕ-хĕлĕпе паллашасси, унăн плане пăхса тухасси.

Иртнĕ çулсенчи ачасен ĕçĕсемпе паллашасси, вĕсене тишкересси.

2 пай. Текстпа ĕçлеси

Район тата республика шайĕнче тухса тăракан хаçат-журналпа паллашасси, унта пичетленнĕ çамрăк çыравçăсен ĕçĕсене пăхасси тишкересси.

3 пай. Изложени çырасси

Текста вуласа пынă май ăна лайăхрах ас туса юлма тăрашасси, кайран текст содержанине тĕрĕс çырса пама хăнăхасси.Текстра уйрăмах мĕн-мĕн пулмаллине палăртса хăварасси.

Пултарулăх ĕçне хăнăхтарасси, ĕçĕн йĕркине тупма вĕренесси.

4 пай. Тест ыйтăвĕсене хуравлвсси

Экзамен валли хатĕрленĕ тест ыйтăвĕсем тăрăх ĕçлесе вĕреннĕ правиласене тепĕр хут аса илсе çирĕплетсе хăварма тăрăшасси, вĕсемпе экзаменра усă курма пĕлесси.

Кашни хăй тĕллĕн тест ыйтăвĕсем тума вĕренесси.ăс–тăна çирĕплетесси. Вĕсене тума тата хатĕрлеме хăнăхасси.

5 пай. Ăслав сочиненийĕ çырасси

Ансат тата кăткăс темăсемпе ăслав сочиненийĕсем çырма хăнăхасси. Тунă йăнăшсене кашни хăй тĕллĕн тупса тÿрлетесси тата сыпăксемпе паллашасси, илемлĕх мелĕсемпе тĕрĕс усă курма вĕрентесси.

Программăна пурнăçа кĕртмелли вăхăт: пĕр вĕренÿ çулĕ.

Вĕренекенсем çак ĕçсене тума пĕлмелле:

- тестпа тĕрес пĕлсе хурав пама хăнăхмалла;
- изложени, сочинени çырма вĕренмелле;
- шухăшлава аталантаракан ĕçсене йĕркелеме хăнахмалла;
- ăслав сочиненийĕсене çырас хăнăхăва малалла тăсмалла;
- пĕр-пĕрин ĕçĕсене хаклама пĕлмелле.

№	Заняти пайĕсем	Сехет шучĕ
1	Кружок ĕçĕ-хĕлĕ	2
2	Текстпа ĕçлеси	7
3	Изложени çырасси	9
4	Тест ыйтăвĕсене хуравлвсси	8
5	Ăслав сочиненийĕ çырасси	8
Пĕтĕмпе		34

9-мĕш класра чăваш чĕлхипе республикăра пĕрлĕхлĕ экзамене хатĕрленмелли план.

№	Уроксен темисем	Сехет сен шучĕ
Кружок ĕçĕ-хĕлĕ		
1	Калав. Сăнлав. Ăслав.	1
2	Текстпа ĕçлесси.	1
Текстпа ĕçлесси		
3	Текстпа ĕçлесси.	1
4	Сыпăннуллă хутлă предложенисем.	1
5	Кашни харпăр текстне тишкерни	1
6	Кашни харпăр текстне тишкерни	1
7	Хирĕçлекен союзлă сыпăнуллă хутлă предложенисем.	1
8	Изложени çырасси.	1
9	Изложени çырасси.	1
Изложени çырасси		
10	Текстпа ĕçлесси.	1
11	Тестпа ĕçлесси.	1
12	Ăслав сочиненийĕ çырасси.	1
13	Ăслав сочиненийĕ çырасси.	1
14	Пăхăнуллă хутлă предложенисем.	1
15	Изложени çырасси.	1
16	Изложени çырасси.	1
17	Изложени çырасси.	1
18	Тунă йăнăшсене тÿрлетесси.	1
Тест ыйтăвĕсене хуравлвсси		
19	Тестпа ĕçлесси.	1
20	Тестпа ĕçлесси.	1
21	Текстпа ĕçлесси.	1
22	Текстпа ĕçлесси.	1
23	Кашни хăй тĕллĕн тест ыйтăвĕсем хатĕрлесси.	1
24	Кашни хăй тĕллĕн тест ыйтăвĕсем хатĕрлесси.	1
25	Текстпа ĕçлесси.	1
26	Текстпа ĕçлесси.	1
Ăслав сочиненийĕ çырасси		
27	Мĕн вăл ăслав?	1
28	Ăслав сочиненийĕ çырасси.	1
29	Ăслав сочиненийĕ çырасси	1
30	Кашнин сочиненине тишкересси.	1
31	Тунă йăнăшсемпе ĕçлесси.	1

32	Тунă йăнăшсемпе ĕçлесси.	1
33	Тестпа ĕçлесси.	1
34	Тестпа ĕçлесси.	1

Литература:

1. А.С.Егорова.Чăваш чĕлхи республикăри пĕрлĕхлĕ экзамене. Ш., ЧРИО, 2020ç.
2. А.Е.Горшков. Сăмах пултăр уçăмлă, шухăш пултăр витĕмлĕ. Ш, ЧКИ, 1981ç.

3. П.Н. Метин, Л.П. Сергеев. Сăнарлă калаçма вĕренер. Вĕренӳ пособийĕ
4. Каландарова Н.Н. Уроки речевого творчества. – М., Изд-во ВАКО, 2009.